

Fundargerð 471. fundar

stjórnar Hafnasambands Íslands

Árið 2025, föstudaginn 28. mars kl. 11:00 kom stjórn Hafnasambands Íslands saman til fundar í Allsherjarbúð, Borgartúni 30 í Reykjavík.

Fundinn sátu: Lúðvík Geirsson, Gunnar Tryggvason, Pétur Ólafsson, Jóna Árný Þórðardóttir, Friðbjörg Matthíasdóttir, Björn Arnaldsson, Alexandra Jóhannesdóttir, Dóra Björk Gunnarsdóttir, Elliði Vignisson og Hanna Björg Konráðsdóttir.

Fannar Gíslason, forstöðumaður Hafnardeildar Vegagerðarinnar, sat fundinn undir lið 1 og 2.

Að auki sat fundinn Valur Rafn Halldórsson, sem ritaði fundargerð.

Fundargerðin var færð í tölvu.

Þetta var tekið fyrir:

1. Skipulags- og framkvæmdarmál á hafnarsvæðum 2025-2026 - 2503003HA

Fannar Gíslason, forstöðumaður Hafnardeildar Vegagerðarinnar, gerði grein fyrir skipulags og framkvæmdarmálum á hafnarsvæðum landsins og ferli slíkra mála. Fór hann sérstaklega yfir umhverfismat hafnarframkvæmda og áætlana.

2. Afmörkun og skilgreining hafnarsvæða - 2412001HA

Fannar Gíslason, forstöðumaður Hafnardeildar Vegagerðarinnar, gerði grein fyrir vinnu Vegagerðarinnar við leiðbeiningar um afmörkun og skilgreiningu hafnarsvæða á sjó. Ljóst er að samræma þarf útfærslu nýrra hafnarmarka innan hafnar við þegar samþykkt haf- og strandsvæðaskipulg. Stjórn lýsti því yfir að vera tilbúin í frekara samráð og samvinnu um útfærslur og leiðbeiningar.

3. Vesturbyggð - dómur um innheimtu aflagjalda - 2311001HA

Gerður B. Sveinsdóttir, bæjarstjóri Vesturbyggðar, kom inn á fundinn undir þessum lið og gerði grein fyrir niðurstöðu Landsréttar í máli Vesturbyggðar gegn Arnarlaxi sem varðar gjaldtöku á aflagjalda af eldislaxi. Í máli Gerðar kom fram að dómurinn geti haft viðtæk áhrif á aðrar hafnir og almenna gjaldtöku hafna.

4. Fundur með innviðaráðherra 2025 - 2211001HA

Lagt fram minnisblað, dags 28. febrúar 2025, um rekstur og uppbyggingu hafna þar sem kemur fram hvaða atriði Hafnasamband Íslands ræddi á fundi með samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra þann 3. mars 2025. Formaður gerði grein fyrir fundinum sem og viðbrögðum ráðuneytisins eftir þann fund. Fram kom að Hafnasambandið sé nú komið með tengilið í ráðuneytinu til að ræða málefni hafna sem er til mikilla bóta.

5. Helstu verkefni og stefnumörkun - 2211001HA

Lagt fram minnisblað um helstu verkefni stjórnar Hafnasambands Íslands 2024-2026. Þar kemur fram að stefnt sé að fara í úttekt á framkvæmdaþörf hafna næstu ára sem og þróun hafna. Formaður gerði grein fyrir fundi sem hann og Gunnar áttu með Íslenska sjávarklasann um að taka að sér skýrslugerð um framkvæmdaþörf hafna og að sú skýrsla verði tilbúin í sumar. Jafnframt að Sjávarklasinn taki að sér málstofur á Hafnafundinum í haust og vinni ítarlega skýrslu um framtíðarsýn hafna og að sú skýrsla verði tilbúin á fyrri hluta árs 2026.

Stjórn Hafnasambands Íslands samþykkir að fá Sjávarklasann í að vinna skýrslu um framkvæmdaþörf hafna og framtíðarsýn hafna. Formanni falið að ganga frá samningum við Sjávarklasann.

6. Hafnafundur 2025 - 2411002HA

Rætt um skipulag og drög að dagskrá hafnafundar 2025 sem áætlað er að halda í Ólafsvík 25.-26. september nk.

Starfsmanni og Birni falið að finna aðra dagsetningu til að tryggja gistingu fyrir gesti. Niðurstaða um tímasetningu liggja fyrir eigi síðar en í lok apríl.

7. Vorfundur 2025 - 2501002HA

Rætt um skipulag og tímasetningu vorfundar 2025.

8. Rafræn vöktun hafna - aðgangur tollfyrivalda - 2503004HA

Lagður fram tölvupóstur, dags 21. nóvember 2024, frá Tollgæslunni til Fjarðabyggðahafnar þar sem óskað er eftir beinlínuaðgangi að öllum eftirlitskerfum hafna Fjarðabyggðar. Jafnframt lögð fram minnisblöð frá Lex Lögmannsstofu, dags 17. maí og 22. október 2024, um rafræna vöktun á hafnarsvæðum og miðlun upplýsinga.

Stjórn Hafnasambandsins samþykkir að fela starfsmanni samtakanna að senda erindi til Persónuverndar og óska eftir leiðbeiningum um hvernig best sé að verða við beiðni Tollgæslunnar og jafnframt að óska eftir álit á því hvernig hafnir eigi að standa að upplýsingagjöf úr eftirlitsmyndavélakerfum sínum vegna ákvæða í 7. gr. a., hafnalaga og 8. gr. í lögum um umgengni um nytjastofna sjávar þannig að tryggt sé að það sé í samræmi við lög og reglur er gilda um persónuvernd.

9. Umsögn um drög að frumvarpi til laga um breytingu á lögum um varnir gegn mengun hafs og stranda - móttaka úrgangs í höfnum - 2503001HA

Lögð fram til kynningar umsögn Hafnasambands Íslands, dags. 7. mars 2025, um frumvarp til laga um breytingu á lögum um varnir gegn mengun hafs og stranda (móttaka úrgangs í höfnum), S-46-2025.

10. Fjarvigtun - 2009021HA

Rætt um stöðu tilraunaverkefnis í fjarvigtun og það er mikill vilji til að keyra verkefnið áfram þó svo að illa hafi gengið að koma þessu af stað.

11. Faghópur hafnsögumanna og skipstjóra - 2009012HA

Lögð fram til kynningar fundargerð 2. fundar samstarfshóps hafnsögumanna og skipstjóra lóðs- og dráttarbáta innan Hafnasambands Íslands frá 14. mars 2025.

12. Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um skipulag haf- og strandsvæða og skipulagslögum svæðisráð o.fl., 147. mál - 2503002HA

Lögð fram til kynningar umsögn Hafnasambands Íslands, dags. 26. mars 2025, um frumvarp til laga um breytingu á lögum um skipulag haf- og strandsvæða, 147.mál

13. Drög að frumvarpi til laga um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld o.fl. - nýsköpun, virðisaukaskattur o.fl. - 2410003HA

Rætt um áhrif innviðagjaldsins á hafnir landsins en seinustu vikur og mánuði hefur verið reynt að fá aðlögun hvað innviðagjald varðar. Hins vegar er nú ljóst að ekki verður hróflað við innviðagjaldinu og þurfa hafnir og skipafélög því að aðlaga sig að því.

Stjórn Hafnasambands Ísland telur að ákvörðun stjórnvalda um skyndilega aukna skattlagningu í formi innviðargjalds og afnám tollfrelsis á ferðir skemmtiferðaskipa um landið komi illa niður á höfnum og ferðþjónustu í sjávarbyggðum landsins.

Hafa ber í huga að sjávarbyggðir landsins eiga í alþjóðlegri samkeppni við aðra áfangastaði í norðanverðu Atlantshafi og mikilvægt að skattlagning taki mið af þeirri staðreynd.

Sterkar vísbendingar eru um að þessi ákvörðun valdi töluverðum samdrætti í komum skemmtiferðaskipa til framtíðar og samhliða því lækkun á tekjum hafna, ferðþjónustuaðila víðsvegar um landið og jafnframt skatttekjum ríkissjóðs. Hún komi sér sérlega illa í þeim byggðalögum sem ekki njóta nálægðar við Keflavíkurlugvöll og höfuðborgina. Skorar stjórn Hafnarsambandsins á ríkisstjórn og Alþingi að endurskoða þessa skattlagningu.

Þá leggur stjórn Hafnarsambandsins til að fjármunir þeir sem innheimtir verða með innviðagjaldi verði nýttir í uppbyggingu innviða sem styðja við sjálfbærni þessa geira s.s. landtengingum og öryggisinnviðum.

Fundi var slitið kl. 13:10